

[Rimstad.]

høre, hvordan en sådan kontrol er tænkt gennemført i detaljer. Vi stiller os tvivlende over for, om den overhovedet er effektivt gennemførlig inden for de rammer, som den eksisterende offentlige administrations muligheder og omfanget af de byrder, som man kan lægge på detailhandlerstanden, afstikker. Vurderingen heraf kan ligeledes antagelig først foretages efter udvalgsbehandlingen. Det kan dog allerede nu ses, at den meget omfattende administration af skatteoprævningen, som regeringen med sit forslag vælter over på erhvervslevet, vil føles særlig tyngende af de mindre virksomheder og af landbruget, som i mange tilfælde vil være tvunget til at omlægge regnskabsføring og bilagsmaterialer. Ikke mindst dette forhold må medtages i betragtningerne og gøres til genstand for grundige undersøgelser, før en eventuel vedtagelse af forslaget sker.

Jeg skal til slut gentage, hvad jeg tidligere har sagt i dette indlæg: uden et samtidigt foreliggende, acceptabelt forslag til en skattereform vil mit parti ikke kunne medvirke til at fremme dette lovforslag.

Niels Westerby: Liberalt centrum går ind for indførelse af merværdiafgift i forbindelse med gennemførelse af en samlet skattereform. Det lovforslag om en merværdiafgift, der er blevet fremsat, er jo først og fremmest et spørgsmål om det rigtige skattesystem her i landet. Det drejer sig altså ikke om skatternes samlede højde, men om hvordan de skatter skal ligge, som vi nu engang må have.

Jeg vil dog komme med den principielle bemærkning, at et vægtigt argument for indførelse af en merværdiafgift er, at den ville være et godt middel i den økonomiske politik, et godt og smidigt middel til at indvirke på konjunkturerne, når det går skævt i den ene eller den anden retning. Det ville f. eks. i 30'erne, hvor landet var plaget af prisfald, arbejdsløshed og depressioner, have været et godt middel til at komme disse onder til livs, hvis man dengang havde haft en almindelig forbrugsafgift, som man kunne nedsætte, således at efterspørgslen kunne vokse, og det ville her i efterkrigstiden, hvor vi har været

plaget af prisstigninger og valutatab og et for stort efterspørgselspres, have været et godt middel til at komme disse onder til livs, hvis man havde haft en almindelig omsætningsafgift, en merværdiafgift, som man kunne sætte op, således at man kunne gribe ind så hurtigt, at disse onder ikke havde vokset sig virkelig stærke.

Det er imidlertid først og fremmest spørgsmålet om selve skattesystemets indretning, som har interesse her i dag, og det er mit indtryk både efter udviklingen i Frankrig, efter det arbejde, der gøres i den europæiske kommission i Bruxelles, og også efter udviklingen i Sverige, at merværdiafgiften synes at skulle blive den fremtidige skatteform i Europa. Det er rigtigt, at den ikke i sin fulde udstrækning er gennemført nogetsteds, men det er jo ikke i sig selv et argument. Man kunne lige så godt sige, at Danmark en gang imellem kan blive et foregangsland. Der er jo mange, der er glade for skattefradragsreglen, og på dette område er Danmark jo et foregangsland; vi er som bekendt det eneste land, der har en skattefradragsregel.

Teknisk set frembyder merværdiafgiften betydelige fordele. Den rammer ikke vor eksport; vor eksport går fri, den vil ikke komme til at møde nogen hindringer ved indførelse af en merværdiafgift. Den bevarer også det frie forbrugsvalg hos forbrugerne, og den griber ikke ind i konkurrenceforholdet imellem de forskellige brancher. Det er et virkelig liberalt skattemiddel, det her drejer sig om, som ikke fører til indgreb i de forskellige forbrugeres ønsker og i de forskellige branchers muligheder for at virke.

Jeg takker for den meget omfattende beretning, der er kommet fra det af folketinget nedsatte udvalg, for jeg synes virkelig, beretningen tyder på, at udvalget har gjort et betydeligt arbejde, og at man også er kommet meget langt med de fornødne tekniske forberedelser. Det er vel nok rigtigt, at der endnu står nogle problemer tilbage, for så vidt angår auktions- og torvekøb, og for så vidt angår landbruget; men jeg vil gerne minde om, at merværdiafgiften har meget betydelige fordele sammenlignet med den engrosafgift, der blev indført i dansk lovgivning i 1962. Den er